

Çene.

“anlık notlar, anlık iletiler”

» olumlanma isteği niye bu kadar küçümseniyor anlamıyorum. olumlanmak için (eğer varsa) kendi yolundan saparak yazmak, öyle bir yazar olmadığın, olamadığın halde sanki öyleymişsin gibi yazmak... bu tabii ki küçümsemez, tamam. (ne diyordu izzet: “mustafa ırgat gibi yazmaya çalışan şairlerin şiirlerini yarıda bırakıyorum. sonuç, dergi okumada yüzde elli zaman tasarrufu”.) bunu bile küçümserken dikkatli olmak gerekir bence. sevgi açlığı ile sahtekârlığı ayırmak lazım. sevgi açlığı olan birini ben şahsen kırmak istemem, üzülürüm. ama sahtekâr başka. sahtekâr kendine her zaman güzel bir yer kapar. şiire güzel bir yer kapmak için girmedik. dediğim şeyi sahtekârlara rağmen diyorum: olumlanma isteğini nasıl toptan yargıyorsun? olumlanma isteği anneye dayalı temel bir duygu. anneden düzgün bir kopuş da ancak kitaplarda teorik olarak mümkün. sen kimsin ki olumlanma isteğini

olumsuzluyorsun, sahtekârların kralı olmayasın?

» “iyi şiir” fikri, savunanları bir yere kadar idare ediyor. bir noktada film-in ışığı birden değişiyor. film-noir ışığı oluyor. karanlık bölgeler, korkutucu gölgeler, yatak odalarında bilgisayar başında karanlık yalnız yüzler, el altında günde iki defa kullanılan lacivert küçük bir havlu, boş bira tenekeleri, zebercet profili, haneke gerilimi.

İzzet Yasar
@yasaryzzet

Takip et

Mustafa İrgat gibi yazmaya çalışan şairlerin şiirlerini yarıda bırakıyorum. Sonuç, dergi okumada % 50 zaman tasarrufu.

14:19 - 26 Eyl 2014

» yazmayı haraşo örgü gibi kolaylaştıran “üslupçuluk” döndü dolaştı kendini “deney” olarak yerleştirdi. 80’ler şiirinin tersten “deney” olarak geri dönüşü. peki, neyi denediğinizi ben niye anlayamıyorum? o deney değil o, yaslandığın şeyin adı “üslup”.

» memocum, tam 52 yıldır edebiyatı “seyrediyorum”. 11 yaşımдан beri... 47 yıldır da yazıyorum. epey yıl ediyor değil mi? bu perspektiften söylüyorum: sana “cono” diyenlere aldırma. senin tek vazifen kendi çitanı yüksek tutmak. “kendi çitanı” diyorum, “şiiirin çitası”

sevgi açlığı ile sahtekârlığı ayırma lazım.

demiyorum. “şiiirin çitası”nı sana “cono” diyenlere bırak, doğrusu bu, onlar çok iyi bilir o işleri. bak ben haddimi biliyorum, hâlâ şiiirin çitasıyla ilgilenmiyorum. kendi çitanı yükseğe koyacak olan ise sensin, başkası koyamaz. kendin yükselirsin, kendin düşersin. zaten yazmak nedir? başkası için yazmıyoruz, “beyin kimya”mızla yazıyoruz, ama nihayetinde başkalarına erişmiş oluyoruz, kendimizdeki kimyadan geçerek insanlara ulaşıyoruz. kendi merkezimizi tamir etmek için merkeze yöneliyoruz, tuhaf bir şekilde kendimizi yine dünyada buluyoruz. cemil meriç’ “olemp’e doğru yola çıktım, kendimi hint’te buldum” diyor ya, bizimki de bu.

» bu sevgi krizlerimi bir doktor ameliyatla alsa diyorum. her seferinde

yaptığım hataları toplamak büyük gayret istiyor.

» şiiirde kendinden başka her şeyden nefret eden bir “nefret ailesi” var, çok azlar ama büyük bir kirlilik yaratıyorlar. şiiirin darbecileri. giriştikleri darbeler başarılı da olmuyor. bizleri bu “nefret ailesi” okuyor, daha doğrusu “okumuyorum” resmi vererek okuyor. ya da hakikaten okumuyor, bilemem. ama “ne yaptığımızı” takip ediyor. bunun dışındaki dünya ile ilişkimi-

o deney değil o, yaslandığın şeyin adı “üslup”.

zi maalesef kapatmış durumdayız. halbuki orada geniş bir aile var. bazen kendime soruyorum. şiiirde “nefret ailesi” dışında bir odakla neden ilişkimiz kalmadı? şiiirdeki “büyük aile” ile ilişkimiz 2000’lerde, “80 şiiiri”yle mücadele ederken bozuldu. edebiyatta bir mücadeleyi kazandığın zaman savaştığın taraf hiçbir zaman tamamen yok olmaz, süreğendir edebiyat. 80’ler şiiiri hâlâ kendi olarak yaşadığı gibi çeşitli yeni kılıklarla da yeni şiiir kuşaklarında yaşıyor bugün. 2000’lerde şiiir bir hayatiyet gösterdi, ama

bu hayatıyet 10 yıl sonra kendini bir alana hapsetti, bugün bizim karşımızda alımlayıcı olarak yalnızca “nefret ailesi” kaldı. bu kısır döngüyü yenmek için bir hamle özgür’den [özkarıcı] geldi, “duvar” dergisi oydu, bizden [160. kilometre’den] ayrılması da aynı amaçla yaptığı bir hareketti, bizim kendimizi kapattığımız “geniş aile”ye açıldı. oradaki deneyimini anlatır belki. başkası merak etmese bile ben ediyorum, kim daha geniş bir ailesi olsun istemez. yaşımdan dolayı aranızda “geniş aile” ile en kolay ilişki kurabilecek olan benim, ama buna rağmen ben de yıllardır fanzinlerde, küçük dergilerde şiir yayımlıyorum. ne yapayım, ara sıra “geniş aile”nin içinde neler olduğuna bakıyor, küçük ailemi daha çok sevdiğimi anlayıp yuvama geri dönüyorum. **hayaletler saydam olur.**

- » sabahları mutlu olan adam kendini akışın işaretlerine ne güzel bırakır. akşamın mutluluğu yapıtıdır, zihinden gelir. sabahın mutluluğu güneşin doğuşundan, her şeyin eğik ışıkla aydınlanışından.
- » bence, bir şiirin (şairi tarafından) en güzel okuması, yayımlandıktan sonra eğer sıcak bir olumlama varsa, o olumlamanın merakıyla şiire dönüp yaptığın ilk okumadır. şiir orada bilmeden bitiştiirdiğin şeyleri aslında nasıl bilerek bitiştiirdiğini

sana bütün açıklığıyla gösterir, şairliğini olumlar. o okuma, okumalar içinde en sevdiğim okumadır.

- » odtü’deyken marguerite duras’ın moderato cantabile’sini klasik bir roman olarak tekrar yazmaya niyetlenmişim. duras’ın dışarıda bıraktığı malzemeyi kendi hayalimce geri sokacaktım romana. çok sevdiğim bir kitap. ortaokuldayken bilgi yayınevi basınca, sanıyorum, okuduğum ilk duras romanı olmuştu. yeni romanı klasik romana çevirip bir türlü yazma egzersizi yapacaktım, yayımlamak için değil de alıştırmaya olarak. bayağı post-modern bir niyetmiş, başlamış, biraz ilerlemiş, bırakmışım, o yaşta o karakterleri klasik roman karakterine dönüştürebilecek gözlemim, yaşam deneyimim yoktu.
- » edmund white’in son kitabından (the unpunished vice: a life of reading / mealen: cezasız kalmış kötü alışkanlık: okuyarak geçen hayat): elizabeth bowen, irlandalı romançı, “roman yazarken bir yüz ya da beden icat edemezsin, en iyisi tanımını gerçek bir kişi üstünden yap” demiş.
- » 2016 yılında, new york halk kütüphanesi’nde, edmund white bir “öğle söyleşi” yapmıştı. fırat’la [demir] gidip dinlemiştik. söyleşi sonrasında kitap imzalatma bahanesiyle yanına gidip tanışmışım. kitabı

imzaladı. yanından ayrılamadım, “sana sarılmam lazım” dedim, o da gülerek “gel, gel” dedi, gittim, başımı omzuna koyarak sarıldım. bana ne çok yardım etmişti, tabii bundan haberi yoktu. sonra imprint/ KÜY esrariler’in ingilizce çevirisini yayımladı, arka kapakta white’in yazısını görünce nasıl sevinmişim. bundan da benim haberim yoktu. hayatıma yazar olarak değil de yol gösterici arkadaş olarak giren yazarlarla tuhaf bir şekilde irtibatlı oldum, james baldwin’le de böyle olmuştu.

- » o öğle söyleşisinin bir yerinde edmund white “eşcinsellik nedir ki, bir erkek kadar güçlü - bir kadın kadar güzel olmayı istemek, ikisinde de başarısız olmak” diye bir şey söyledi lâf arasında, başka bir şey anlatıyordu, bu cümle bir “ara değini” olarak çabucak söylendi geçti. cümleye ilk tepkim onu günlük davranışlar açısından değerlendirmek oldu, biraz toptancı buldum. “ne saçma” dedim. buna mı indirgedi yani şimdi bizi... ama unutmadım, belki de o söyleşiden hatırladığım iki üç değiniden biri oldu bu değerlendirme. yavaş yavaş değerini anladım. tümgüçlülük, eşcinselliğin her zaman yeniden üretmek arzusunu (bazen diğer cinselliklerden daha kuvvetli) duyduğu bir şey, olumlanma eksikliğinden geliyor olmalı, “camp” de biraz bu

değil mi, aşağılandığın noktadan bir güç, bir gösteri çıkarmak... ama tabii tümgüçlülüğün sanat dışında kendine oyun alanı bulması / kendini yeniden üretmesi zor bir şey. bütün erkekler güçlü olmak ister ama güçlülük yalnızca bir idealdir. bütün kadınlar güzel olmak ister ama güzellik de yalnızca bir idealdir. tümgüçlülük duygusuna biz yetişkinlerin dünyasında ancak kaptan ahab’lar sahip, balinanın üstünde iplere dolanmış batıp çıkarken ahab’ın zaferi ne anlama geliyor bir düşün... “bir erkek kadar

**bütün erkekler güçlü
olmak ister ama güçlülük
yalnızca bir idealdir.
bütün kadınlar güzel
olmak ister ama güzellik
de yalnızca bir idealdir.**

güçlü” olduğu anda artık ölüdür.

- » edmund white’in “the unpunished vice” kitabında sürpriz bir isimle karşılaştım: sait faik. white, önemli bir ameliyattan sonra uzun süre hastanede yatıyor, gerçek ile rüyanın birbirine karıştığı zor bir dönem geçiriyor, evdeki kitaplarını

özlüyor, ama hayalle gerçek arasında gidip gelen o kadar başka bir dünyada yaşıyor ki ayrıntılı gerçekçiliği kurgusal bile olsa talepkâr buluyor, bu tip anlatılar onu huysuz yapıyor, o yüzden kitap okuyamıyor, bu okuma perhizi “muğlak, az aydınlık” anlatıları seven bir arkadaşının ona sait faik’in “lüzumsuz adam”ını vermesiyle bitiyor, okumaya başlıyor. kitapta, belirsizliğin nasıl kesin olmayan melankolik bir cazibesi olduğundan söz ederek “anlatılamazda (ineffable) mistik, güzel bir şey vardır” diyor. sait faik’in anlatısında hiçbir şey sıfatlarla yere çivilenip sabitlenmiyor, sırrına tam erişilmiyor. white, sait faik’in “lüzumsuz adam”ı sayesinde tekrar yazmaya başlıyor. bunları niye anlattım? kapalılık işte bu ihtiyaçtan başlar, hayale yer verme ihtiyacından. white’in korkmadan kullandığı kelimeler rüya gibi (dreamy), dalgın (moony). haşim’in “ay” yazısını hatırlayın: “bütün gün kırlarda, deniz kenarlarında dolaştık. güneş, hayale müsaade etmeyecek tarzda her şeyi vazih ve berrak gösterdiği için yalnız gözlerimizle yaşadık ve hiç eğlenmedik.” ama iş sonradan sıkılığa, hermetik kapalılığa, kendini savunmaya gerek duymayan bulmacaya geldiğinde, işte o da zıddıyla talepkârlıkta buluşur.

» bana sorarsan hayatın bir hastalıkla çekilmez hale gelişi değil, hiçbir

aksilik olmadan devam etmesi trajik bir şey.

» köydeyim, her gün kıyıya iniyorum, hep gittiğim kahvede kitap okuyorum, çeşitli kalınlıkta kitapları orada hatmettim, ama bu sefer önüme 1200 sayfalık bir kitap koyunca orada çalışan yaren garson çocuk şaşırdı, hiç sesini çıkarmadan her gün kitabın sonuna yaklaşmamı izledi. kitap bitti, bir gün başka bir kitapla gelince “abi o kalın kitap ne oldu” diye sordu. “bitti” dedim. karşımdaki sandalyeye oturdu. denize baktı, sonra dönüp “bu da bir hastalık değil mi ahmet abicim” dedi. “öyle” dedim.

» dün köyün bağlı olduğu ilçe belediyesinin açtığı kapalı spor salonunda 2 köylü kadınla yan yana spor yaptım. yanı başımdaki yürüyüş bandının üstünde başında örtü, ayağında şalvarla koşan 30’larının üstünde o kadının bana aldırılmazlığını görünce “günlük hayattaki sağduyu olmasa hayat ne kadar çekilmez olur” diye düşündüm. hayat televizyondaki gibi olsaydı o zaman ne yapardık bilemiyorum, günlük hayat her zaman kurtarıcı.

» “izzet öldü”, bunu söylemek zor geliyor. yas, öyle her zaman tarif edildiği gibi derin bir üzüntüyle değil, bazen öfkeyle de gelir. benim duygularım şu anda öyle. bir za-

manlar duyduğum hayranlığı, yakınlığı - güzel anılarımı bastıran bir isyan var içimde, öldü diye çözülüyor, tam tersi muhasebe yoğunlaşıyor. ölmeden, ölüm günü (hatta ölmeden 5-6 saat önce) en son

her iktidar bir kalabalıkla gelir, bundan size ne?

hilal kaplan'ı ritüvitlemiş, hayatı boyunca ısrarla tekil kalmış, tekil kalmayı seçmiş bir adamda, böyle her türlü hayat hikâyesini kapsayıp örtecek kadar ölümüne bir hırs, ne fikirlerinin doğruluğuyla, ne demokrasiye duyduğu inançla, ne mücadele azmiyle ne de halkıyla "gecikmiş bir buluşma"yla açıklanabilir. kimse ölmeden az önce "ah keşke bir tane daha tüvit atabilseydim" demez. o kadar kolay değil insan olarak var olmak. varoluşa, dünyaya veda ediyorsunuz, bir düşünün. o anda (hele) hilal kaplan kim oluyor? bu, yaşamın kendisine karşı, nasıl da çıplak gözle görülecek kadar güçlü bir inkârdır? hayatı boyunca "lacan, lacan" diye tutturmuş adam, derme çatma bir menkıbenin, akp anlatısının içinde özelliğini yitirerek öldü. bakarsan ortaya akp anlatısını güçlendirecek özgün bir fikir de koymamıştır,

koysaydı keşke, yalnızca taraf seçmiştir, tekrar etmiştir, safları sıklaştırmıştır. tüvitirda başka ne yapabilirsin? yaşadığı dönemde demokrasi trenine atlayacağı çok katar geçti önünden. hiçbirine binmedi. bine bine 2011 sonrası akp trenine bindi. mesela 28 şubat'ta 46 yaşındaydı, neredeydi, yoktu. çünkü o zaman sosyal medya yoktu, şiir vardı. bugün hepimiz inatla (bazıları hezeyanla) tüvitirdan bir kenara ayırarak değerlendiriyoruz şiirini. ama beceremeyiz. çünkü hayatında kamuya mal olduğu tek dönem sosyal medya dönemi oldu, orayı kürsü edindi. bu dönem bençe "patolojik fiyasko" dönemi oldu. kendi kavmine benzeyen bir kuş görse, havada uçan o kuştan nefret ederdi. kendi sınıfına duyduğu nefret normaldir, şairdi yazardı çünkü, daha normal ne olabilir... ama ölüm anına kadar kesintisiz süren, onu savunduğu şeylerin tersi yöne savurup atacak kadar körleştiren bu büyük nefret mücadelesini yalnızca düşünsel bir sebeple yaptığını söylemek cahillik olur. her şeye film gibi tam karşıdan baktığımda, izzet'in yaptıklarında onun (şimdi adını bilerek buraya koymak istemediğim) psikolojisini görüyorum, beyaz dergisi dönemindeki "boş verin bu işlere"den reisçiliğe kadar nasıl geldi? doğumundan ölümüne aynı bedeni paylaştığı bir şeyden nefret ediyordu, bari bu kadarını

söyleyeyim. onun şiirini gergin kılan da bu gizli psikolojidir. kapalı kutu, kendini açıktan ifade edemeyen kızgın öznellik... son saatlerinde hilal kaplan'la meşgul olan bir beyin nihayetinde kimden intikam almış oldu, bunu herkes kendine bir sorsun... bütün bunları bana anlatılan hikâyeye değil, gördüğüme bildiğime yaşadığıma dayanarak söylüyorum. insan düşünürken önce önünde olup bitene bakmalı, yoksa hikâye giydirmek en kolay iş.

verin. amerika'nın en şaşaalı olduğu zaman amerika'yı beğenmeyen yazarlara dönüp "cumhuriyetçiler yüzde bilmemkaç oyla geldi" mi diyorlar? (ginsberg uluma'yı yazıp "kuşağımın en iyi beyinlerinin çılgınlıkla yıkıldığını gördüm" dediğinde cumhuriyetçilerden eisenhower yüzde 55 ile iktidardaydı.) her iktidar bir kalabalıkla gelir, bundan size ne? aslında mazhar'a şaşırmadım ama ortaçgil'e şaşır-dım. ben islamcılardan, aralarında düşüncesine en güvendiğim - ara-

şiirde karanlık, ancak bir şeyi aydınlatacaksa yer bulabilir

- » allah kimseyi bu toplumda yolunu şaşırıp suçlu duruma düşürmesin. ben artık suçlularımıza (hiç saklamadan) acımayla başladım.
- » laiklik elden gitmezmiş, merak etmemeliymişiz, garantörümüz mazhar alanson konuşuyor. başkan yüzde 52 ile seçilmiş, bunu anlasak iyi edermişiz, bunu da bülent ortaçgil söylüyor. ya siz bir kere siyasetle niye yüzdelere - "laiklik elden gidiyor"larla uğraşıyorsunuz, siz sanatçı değil misiniz, memnun musunuz insanın niteliğinden, insanlık durumundan... ondan haber

- » larında beni en iyi anladığımı sandığım islamcı 15 temmuz'da bana "senin bu ülkede rahat etmen için tepende nato uçaklarının mı doluşması lazım" diyerek kışkırtmaya kalktığında tamamen koptum, insan malzemesi bu demek ki... isterse rusya'daki gibi yüzde 70 kalabalıkla gelmiş olsun, ne farkeder?
- » seçkinlerin içinde en çok gündelik hayatın seçkinlerinden nefret ediyorum.
- » yazdığım şeyden memnun değilsem, ilerlemiyorsa, beni o şeyi yazmaya iten karanlık nesneden

kopmuş olduğumu anlıyorum, o karanlık nesneye geri dönüyorum. kanımı neden hızlandırdığını bilmediğim, muhtemelen en sapık, en çözülmemiş, en tedaviye muhtaç düşünce bulutlarına dönmüş oluyorum, hayatımın kenara not alınmamış, deşifre edilmemiş ama beni ben yapan parçacıklarına.

- » akp, teorisi olmayan intikam güdüsüydü, şimdi güdüsü de gitti, artık intikam da alamıyor.
- » elbette benim de herkes gibi tarihe, etrafımda olup bitene dair siyasi düşüncelerim var. ama bu düşünceler benim kendi kelimelerimden oluşuyor. literatür kelimelerini kullanırsam, herkes “köşe yazarı tipi insan” olduğu için kavga çıkıyor. sevdiğim insanlarla zıtlaşmamak için, literatür kelimelerini kullanmamaya dikkat ediyorum. ama bu ülkede, buna bile izin yoktur. düşünmek demek, kalıplaşmış anahtar sözcükleri değişik cümlelerde kullanmak demektir. yoksa, bu kalıbı değiştirirsen, sonunda aynı şeyi (hatta daha militanımı) söyleyen de, anahtar sözcükleri kullanmadığın için seni mutlaka “karşı taraf”a dahil ederler. halbuki “yaratıcı bir özet” çıkarmak, düşünmek değil... “kişiselleştirilmiş bir açıklık grevi ‘ruhun fiyakası’dır” dedim, başıma gelenleri unutmadım. korktuğumdan değil ama karşımdaki sığılıktan çok sıkıldığım için artık daha dik-

katliyorum. sıkıntımı sinirimi karnıma geri tikiyorum. siyasi konuları en yakınlarımla bile konuşmayı kestim. çünkü birden bire karşımda bir köşe yazarının belirmesinden korkuyorum.

- » kendi temiz dünyalarının temiz kavramlarının sürekli takipçisi olan, temiz yürekli - temiz düşünceli - kendinden vicdan motorlu küçük burjuvalar, bakın ben yanlış şeyler düşündükçe nasıl da hayret verici bir pislik haline dönüşüyorum. pislği sizdeki yapıntı temizliğe tercih ederim.
- » memocum, sen, istersen atın aslında bir sinek olduğuna bile inanacak tabiatta bir adamsın. cüneyt arkın’a “mütevazı” diyen duyduğum tek insansın.
- » kendimi, başkalarından farklılaşma üstüne kurulu bir kültürün insanları arasında buluveriyorum çoğunlukla. kaynaşma yerine fark koyup ayrışma kültürü. sonra da diyorsunuz ki “aşk bitti”, “çok yalnızım”... kıyafetinden seçtiğin kelimeye, yediğinden içtiğine her şeyinde fark arıyorsan o zaman aşkı da bir zahmet arama. ancak iki tokat yiyince farklarını unutan insanlar büyük insani duyguların peşinde koşuyorlar, komediye bak.
- » bazen haberleri okuduktan sonra ülkeyi karanlık güçlerin ele geçir-

diğine emin oluyorum, karanlık olmadığına inandığım tek şeyin kendim olduğumu düşünüp korktuğum çok zaman oluyor.

- » yıllar önce, köyde benim evde ömer [aygün], ben, efe [murad], burak [acar] şiir konuşuyoruz. bütün gece konuştuk. burak gecenin sonuna doğru sessizce gecenin sözünü söyledi: “öyle konuşuyorsunuz ama şiir eninde sonunda liriktir, bundan kaçamazsınız.” hiçbirimizin itiraz edemediği, hatta yıllardır unutmadığı bir söz.

istanbul’da yaşayanların şaşıрма yadırgama duygusu bitti bence

en azından ben hiç unutmadım. duyuları şiirden tamamen dışlamanın bir yolunu bulabilen var mı? burak’ın yeni kitabı “tabiat abi”yi okuyunca aklıma geldi bu sözü. nezval’in “anti-lirik” dediği, işte tam da burak’ın “tabiat abi” kitabındaki şiirler.

- » 19. yüzyıl kavramlarıyla 20. yüzyıla bakıyorlar diye eleştiriyorduk, şimdi aynı kavramlarla 21. yüzyıla bakıyorlar. dünyayı anlamlandırma isteği çok kuvvetlendiğinde insanın

yeni bir alet kutusuna uzanacak vakti olmuyor demek ki.

- » cumhuriyet gazetesindeki kavga beni zerre kadar ilgilendirmiyor ama bu liberal solcuların fiyakasına da hastayım. bunların savaşımdan daha kutsal bir savaş asla yoktur, olamaz, mümkün değil. antike-malizm, kemalizmden daha sıkıcı. kemalist değilim, ama antikemalist hiç değilim.
- » şiir niye “düşünceye yakın bir şey”dir diyorum? düşünce değildir, ama şiirin içindeki öğeler kendi aralarında düşünür. şiir insiyaki değildir, düşünülmüştür. şiir düşünce doğurur, bilgi verir. karanlığından çekip aldığımız bir şeyi açığa çıkarırız, açıkta olan bir şeyi karanlığa gömme sanatı değildir şiir, onu da yapanlar var, o sanattır, bizi ilgilendirmiyor. karanlıktan çekip çıkardığımız şeyi çıkarabilmek için de bir tekniğe ihtiyacımız vardır. bir yapı kurarız, o yapı sayesinde açığa çıkar şeyler. geleneksel yapıyı kullanmak bile yapıyı kullanmaktır. proust’un “edebiyat ve sanat yazıları”nın başında, 1896’da yazdığı, “anlaşılmazlığa karşı” isimli bir yazı var, şiirin alanını sembolizme karşı korkmadan savunduğu bir yazı. şiirde karanlık, ancak bir şeyi aydınlatacaksa yer bulabilir, aydınlık bir şeyi alacakaranlığa çekmek kime hangi konuda ışık sağlayacaktır? şiir için “düşünen bir şair” birinci şart.

» 80'ler şiirinden X, "ilk kan"dan sonra yazdığım her şeyin "abuklama" olduğunu söylemiş, abuklamak, saçmalamak demek. yine 80'ler şiirinden bu kez sevdiğimiz eleştirmen ağbimiz X, benim "kabul edilmemiş" bir şair olduğumu söylemiş. "kulaktan kulağa" diye bir düzenek var, o sayede duydum. ne yaptıysam bilerek, isteyerek yapıyorum, o yüzden bu nitelere üzülme ya da kızmak gibi bir tepkim olamaz. yakın zamanda şiir yayımladığım yerlere bakarak bile bu "X"-kişilerin ne kadar haklı olduğunu görüyorum: 160. kilometre ağsitesi, merkezkaç, nepal, gol, assolist, da baddest... bunlar hep "abuklama"nın, "kabul edilmemiş"-lerin yayınları. insan seçtiği şeyden şikayet etmez. diyorum size, hayaletler saydam olur.

» açktan söylenmese de şiirde "anagövde"yle bir savaşımız var. o savaş saklayamayız. çünkü yazdıklarımız anagövde ile çatışıyor. ayrı arazilerde hayat buluyoruz. onlar bir yere geldiğinde biz o yerden ayrılmış oluyoruz. anagövde her yerde: hem üstünde uzlaşmış şiirde (buna doğan hızlan'ın okuyabildiği "iyi şiir" diyelim), hem de uzlaşım olandan kopma iddiasında olan şiirde (buna doğan hızlan'ın okuyamadığı "iyi şiir" diyelim). aslında mesele basit, biz "çeşit"iz. bizi çıkar, öyledir böyledir - bir yekparelik mevcut. "ne diyon lan

çeşit?" muamelesi görmemiz bence normal.

» şimdi dönüp bakınca başından beri "romantik çaba" içinde olduğumu görüyorum, parçalı ham'da bile. romantizme yöneltilen sert eleştirileri biliyorum, ama tarihsellik içeren her şeyde romantizmi bulabiliriz bence. saf bir içselcilik gibi saf bir dışsalcılık artık kuru bir inat olur. sivil şiir - sivil şiir diyorsanız, işte o romantizmdir, şehirdir.

» "edebiyat çevre"sine ilk açılışım 26 yaşında istanbul'a gelmemle oldu. o zamana kadar kendime göre bir dünyam vardı, çevre ile ilişkim dergiler aracılığıyla oluyordu, orada okuduğum yazıların beni okumaya ittiği yazarlar sayesinde bağlantılıydım "çevre"ye. iki üç kişiyle tanışmıştım tabii. salih'le [yurttaş], attila ağbi'yle [ilhan], murat ağbiyle [belge] tanışmıştım, aynı fakültede okuduğumuz için yıldırım'la [türker] tanışmıştım. yıldırım'ın annesi bizi bir gece yemeğe çağırmıştı, bilge karasu'yla da o gece tanıştım. selim ileri de nezaket gösterip kaldığım eve uğramıştı bir kere. tekil tanışmalardı, bir çevrede değildim. pek konuşmazdım, dinlerdim. attila ağbiye üçüncü gidişimimiydi ya da dördüncü, heyecanla konuşan bir adamdı, yine böyle heyecanla anlatırken birden sustu, bana döndü, "bu çocuk teyp, şimdi kaydediyor, sonra konuşacak" dedi.

ne kayıtlar var bende bilerseniz. :) bunu niye anlattım, yavrum biraz sabırlı olun, sazi elinize aldığımız gün her şeyi söylüyorsunuz, hayatta yazdığımız ikinci şiiri yayımlıyorsunuz, ergen kavgasını da şiir için verilen mücadele sanıyorsunuz, şiir kendi kendine kalabilme işidir, bu işin çoğu yalnızlık, geri kalanı da inattır.

- » memo ikimize isim taktı. “best duo ever”. ben “atsinekleri”ni tercih ediyorum, iyi ısırlar çünkü. herkes memo’yla benim güllük

canım sami, çok çektı.

gülistanlık bir arkadaşlığımız var sanıyor. kavgalarımızı bir görseler. kartallar yüksek uçar, yüksekten hedefin üzerine dik olarak saldırır. birden “abi ben yarın gelmiyorum, bunu bil”ler mi ararsın, “o zaman sen de beni tamamen unut, hoşçakal memo”lar mı ararsın... kavgada pike yapmak atsineklerinin özelliği. birbirimize “hadi eyvallah” dedikten iki dakika sonra memo’dan bir sms gelir: “abi, çok acayip şeyler öğreniyorum.” öğrendiği de mesela suaygırlarının derelerin akış yönünü çamuru ite ite değiştirdiğidir. national geographic bilgisi. ben whatsapp’tan çıktım, memo sms’e başladı. 15 günde 1000 sms’i

bitiriyor, 1000 sms’lik ek paket alıyor 5 liraya. ben daha idareliyim, ayda 1000 sms yetiyor bana. bu böyle 2008’den beri devam ediyor. beni hakan pastanesi’nde gördüğü anda anladı bence, “bu adama günde 30 sms atabilirim” dedi, atıyor da. bazen çok kızdığım da direkt telefon açıyorum, çünkü telefonda konuşmayı bilmediği için ne istersem kabul eder. sms’te kabadayıdır. sesli iletişimde kuzu. karşı karşıya oturun sessiz utangaç biri. horseflies bite bitter. memo, çok acayip bir şey öğrendim, horsefly (atsineği) diye bir drone var, octocopter. sekiz taşıyıcı kanatlı.

- » mahmut [sefa ipek] merzifon’a gidip sami’nin [baydar] gittiği kahveyi bulmuş, orada birisi sami’nin “kollarını neredeyse hiç sallamadan, oldukça yavaş adımlarla, etrafına dikkatle bakınarak” yürüdüğünü anlatmış. tuhaf bir yürüyüş olarak tarif etmiş. ibnelerin hemen anlayacağı bir tuhafılık. cinselliğine tamamen kapalı, tutucu bir çevrenin “önünden geçerken” yürüyüşündeki (cinselliğini ele verecek) hafifliği kontrol altına alırsın, “çaktırmama”nın çaresizliği içinde kendini başarısızca kontrol edersin, kollarını sallamazsın, yavaşlarsın, hetero bir erkek “olarak” etrafına bakarsın, insanı en yoran, kendinden nefret ettiren haldir bu, zoraki taklit, başkası olmak. canım sami, çok çektı. eşcinsellerin kendilerini

özgürce ifade etme konusunda duydukları aşırı heyecanı anlamayan, “ne yapalım yani ibneysen ibnesin, bunu devamlı söylemen mi gerekiyor” diyen ekşişözlükcü tipler var. bana da bunlardan birisi “insan eşcinsel olduğunu neden söyler” demişti, akli sıra aşağılayarak. insanın yürüyüşüne kadar kontrol eden bir baskıdan kurtulması ne demektir “bir düşünün abiler”. söylemeyince de “saklıyor” dersiniz. bize bunları diyenler... saklanmanın başarılısı yoktur, ne kadar iyi saklarsanız, biz sizdeki ibneliği de o kadar daha çabuk anlarız, bunu da bilin.

- » okuduklarımdan bildiklerimden ansiklopedik bir aktarım halinde düzgün bir konuşma çıkaramadım hiçbir zaman, bunu kendimi bildim bileli yapamam. yazarken yapabiliyorum, çünkü o zaman (yani yazarken) ansiklopedik bilgiler nedense bir şekilde aklıma gelir, kütüphaneme ya da internete gidip bakar, aklıma geleni doğrularım. “başkalarının dedikleri”ni çok önemsiyorum, okuyorum, sevdiğim yazarlar üstünde düşündüğüm konularda neler düşünmüş... bunları okurum, düşünürüm, sonra hafızama gömerim, tuhaf bir şekilde kaybolurlar, hatırlamam ama birlikte yaşarım. ansiklopedik bilgiyle sürekli yaşayan yazarlara da şaşırır imrenirim. nasıl böyle

şiiir kendi kendine kalabilme işıdır

olabiliyorlar? mesela ansiklopedik bilgiyle konuşabilen frankofil bir yazara da bana da marguerite duras anlat desen, bunun için ikimize de 10 dakikalık süre versen, ben de 10 dakika duras anlatabilirim, ama bu diğer aktarıncının anlattıklarından başka bir duras olur, dinleyicilere faydalı olan benim değil diğer konuşmacının söyledikleridir. benimkiler (benim kendi yazılarımı bilmeyenlere, benim okurum olmayanlara) saçma gelir.

- » bulmaca yazarsanız, bulmaca çözücülerle muhatap olursunuz. insan sıkıntılı boş zamanlarında bulmaca çözer. bulmaca yazarsanız, sıkıntılı boş zaman geçirmek isteyenlerle vakit geçirirsiniz. bilmek isteyen, bilgiye susayan, içine atıldığı dünyayı anlamak isteyen yazar bulmacayı kendi çözer, çözdüğü şeyi paylaşır.
- » debussy, “etrafımdakiler insanların, şeylerin gerçek dünyasında yaşamayı hiçbir zaman becere-

mediğimi anlamamakta ısrar ediyorlar” demiş. bu sözü duyup da içinden “aynı ben” demeyen var mıdır bilmem, yoktur. “insanların, şeylerin gerçek dünyasında” yaşamayı en iyi becerdiğini düşündüğümüz insanlar bile bu sözü kendi için doğru bulur. sonuçta debussy de “insanların, şeylerin gerçek dünyası”na müziğini koyup gitti. bir şeyi becerdi yani. insanın içindeki benliklerden birisi mücadeleyi görev edinmiş diğer becerikli benlikleri seyretmekle meşgul. [BB] beceriksiz benlik, hayretin, sanatın (yani debussy’nin) konusu. “hayret, nasıl oluyor da biz bunu beceriyoruz, bunun anlamı ne?” diye soran ses... yazarken beceriksizlikten besleniyoruz aslında, çünkü varoluşumuzun anlamını soran ses o.

- » uzun zaman ayrı kaldıktan sonra insan şaşırıyor, istanbul saddam devrinin bağdat’ı gibi olmuş. her yerde ilke - birlik - beraberlik - hedef - mücadele - dayanışma afişleri billboardları var. el ele tutuşmalar, bayrağı birlikte tutmalar, gökyüzünde bilmediğimiz bir noktayı eliyle hedef olarak göstermeler... içinde yaşadığımızda bu bildiri kalabalığını görmüyor olabilirsiniz, ama dışarıdan geldiğinizde görünen şey çok korkunç. istanbul’da yaşayanların

şaşıрма yadırgama duygusu bitti bence. sürdürüyorsunuz ama neyi sürdürüyorsunuz? bir video görmüştüm, unutamıyorum, istanbul’u basan selderden birinde, metro istasyonuna dalgalar halinde yağmur suyu giriyor, su diz boyu, hızla içeri doğru akıyor, millet buna rağmen dizine kadar su içinde kart basıyor, içeri girecek, metroya binecek, nereye gidiyorsa gidecek, görevlinin biri de ıslanmasın diye kart basma turnikesinin üstüne oturmuş, kimse bu kargaşadan yani selden yararlanıp kart basmadan içeri girmesin diye kontrol ediyor. yahu içerisi birazdan okyanus olacak. bence bu insanlığın ölmüştür. ölmüşsünüz, haberiniz yok, “the walking dead”, 3. sezon, 5. bölüm.

- » orta sınıfın orta sınıf tarafından orta sınıfa şikayet edilmesi, türk edebiyatının, türk şiirinin her zaman başarı getiren, en geleneksel türü. yapılır, yapılmaz değil, ama üstüne yaslanıp ömür geçiriliyor. peki, seni kim temizledi? bu, toplumsal maskeli kendinden nefretten başka bir şey değil. acz, şikayet, bunları sevmiyorum.
- » dikkat edersen herkes bir tek bize konuşup laf yetiştiriyor, çünkü sanırım karşılarında canlı olarak bir tek bizi görüyorlar. gerisi the walking dead. başka kimseyi öyle

direkt eleştirmiyorlar. siz bir tüvit atın, hemen altında bir menşin. cevap da veriyorsunuz, oh ne güzel. haha... bir insan bir yayınevine 10 yıl boyunca kafayı takar mı ya? 2. yılında sıkılır. ben sıkılırım. ben serinofil derneğine kafayı takıyormuşum mesela... her yıl “ya bu yılın kanaryalarının rengini beğenmedim” - “ya kafes tasarımlarınız berbat” - “iyi ötmüyor kuşlarınız, siz beceremiyorsunuz bu işi”... iyi, peki, beceremiyoruz, berbatız biz, dön sırtını, sana yazık, 10 yıl oldu yahu, sen daha iyi öten kanaryalar bul, onları sergile... yapıyormuşum mesela bunu, serinofil derneğini düşünabiliyor musunuz? bir de mutlaka birini bulup 160. kilometre’den kurtarmak için kampanya yaparlar. haha... şimdi isim vermeyeyim, sürekli yaparlar bunu. sonra bakarlar olmadı, hadi başka birine favlar-iltifatlar-dergilerine çağırmalar... biraz homofobi gibi, kızgınlığın bu kadar uzun süreninde mutlaka bir bit yeniği vardır. adam gidiyor çapaçulla söyleşi yapıyor, sonra dönüp bize “çık çık çık, o öyle olmadı bak şimdi, o öyle olmaz, böyle olur” diyor. haha... hayatiyet güzel şey, yaşıyoruz, ölü değiliz.